A man with short, light-colored hair is crouching in a garden. He is wearing a light blue, short-sleeved button-down shirt and dark trousers. He has a friendly expression and is smiling. His hands are clasped in front of him. The garden is lush with various plants, including tall pink flowers and green foliage. The lighting is bright and natural, suggesting a sunny day. The overall mood is peaceful and pleasant.

Tuinontwerper Tom Brekelmans.

WATER BALLET

Dineke en Peter van Loenen wilden een tuin zonder gras, maar mét water en veel planten en bloemen in een natuurlijke sfeer. Tom Brekelmans tekende het ontwerp: 'Ik geef in mijn ontwerpen graag een onverwachte draai aan water.'

W

Water speelt een belangrijke rol in de tuinen van het ontwerp-bureau van Tom Brekelmans. Het was dan ook niet zo vreemd dat Dineke en Peter van Loenen met hun tuinwens terecht kwamen bij hem. Tom: 'Hun houten huis (Fins skeletbouw – red.) vraagt om een tuin met een natuurlijke uitstraling; water past daar heel goed bij. Het eerste wat ik bedacht was een groot houten terras, dat evenwijdig aan het huis loopt. Ik houd van ruime terrassen. Je moet je kunnen bewegen. Een tuin is er om van te genieten.'

Een onverwachte draai

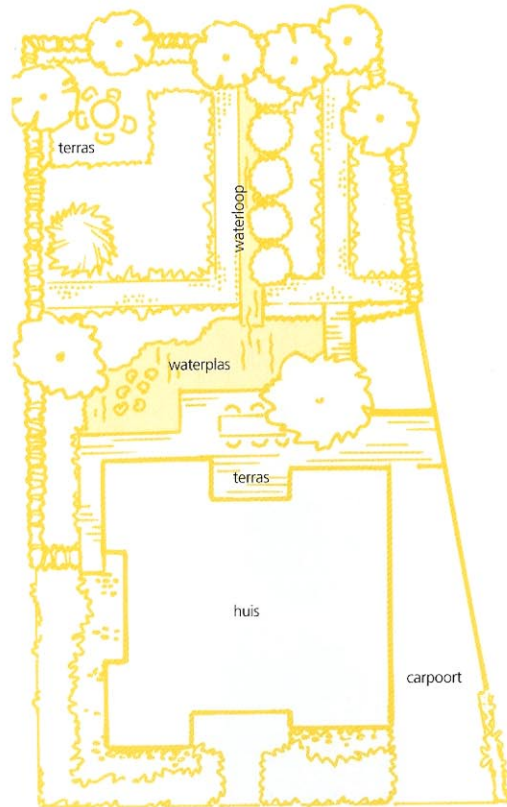
Tom was niet zuinig bij het tekenen van de waterplas, die maar liefst 15 bij 3 meter meet, en net als het terras evenwijdig aan het huis loopt. Vanaf het terras kijk je direct over de waterspiegel. 'Om de diepte van de tuin te accentueren en niet alleen de breedte, plaatsten we een waterloop, een langwerpige, smalle vijver eigenlijk, haaks op de 'plas'. De bak lijkt misschien ondiep, maar dat geldt alleen voor de eerste meter aan de kant van het terras; een heerlijke badderplek voor vogels. Daarachter is het water wel een meter diep. Dat is goed voor de waterlelies, want die wortelen graag wat dieper. Ik geef in mijn ontwerpen graag een onverwachte draai aan het element water. Hier dus ook. Aan het eind van de waterloop staat een arcade van baksteen. Een vierkante "boog", waarin we een glasplaat integreerden. We verstopten er ook een pomp in, zodat je niet ziet dat het water onder de grond door omhoog gepompt wordt vanuit de waterplas. Je ziet wél de film water die langs de glasplaat omlaag stroomt, de waterloop in. Het water glijdt vervolgens terug naar de grote vijver.'

Eco-systeem

Het effect is subtiel; een aangename beweging in de tuin. 'De glasplaat heeft reliëf, waardoor aanslag minder snel storend aanwezig is. Dat scheelt in het onderhoud. Bovendien heb je zo minder last van inkijk, hoewel we ook nog een beukenhaag op de erfscheiding hebben geplant, áchter de glasplaat dus.' Het waterelement is zo ontworpen dat het ecosysteem van de vijver op een natuurlijke manier in evenwicht blijft. De beweging in het water zorgt voor zuurstoftoevoer en natuurlijke zuivering doordat het water beplanting passeert. En het ontwerp blijft ook overeind zónder de pomp.

Natuurlijke beplanting

Om het overzichtelijk te maken, is de tuin opgedeeld in rechte vakken. 'Zo'n strak stramien van haaks op elkaar staande lijnen is ook gemakkelijker te onderhouden. Zorg dat de lijnen strak blijven en de tuin oogt 'af'. Ik houd uiteraard rekening met de mate van onderhoud. Een ontwerp dat té arbeidsintensief is, wordt op den duur nog wel eens slechts en dat is natuurlijk niet de bedoeling.'

Opvallend zijn de grote groepen in de vaste beplanting; vrouwenmantel, kattenkruid en ooievaarsbek gaan hier per vierkante meter. De tuin is weelderig in vergelijking tot andere ontwerpen van Buro Tom Brekelmans. 'Een natuurlijk ogende beplanting stond óók op het wensenlijstje van de bewoners. Die grote groepen waren mijn idee. Het oogt rustig en het onderhoud is gemakkelijk. Onze ontwerpen zijn inderdaad vaak minimalistisch, wel groen, maar niet zo bloemrijk. Toch vind ik het wél echt een tuin van ons; iets afwijken van je vertrouwde patroon verfrist trouwens je blik. En uiteindelijk staat de wens van de bewoner voorop: het moet een tuin worden voor de mensen die er wonen.'

De bewoners over hun tuin

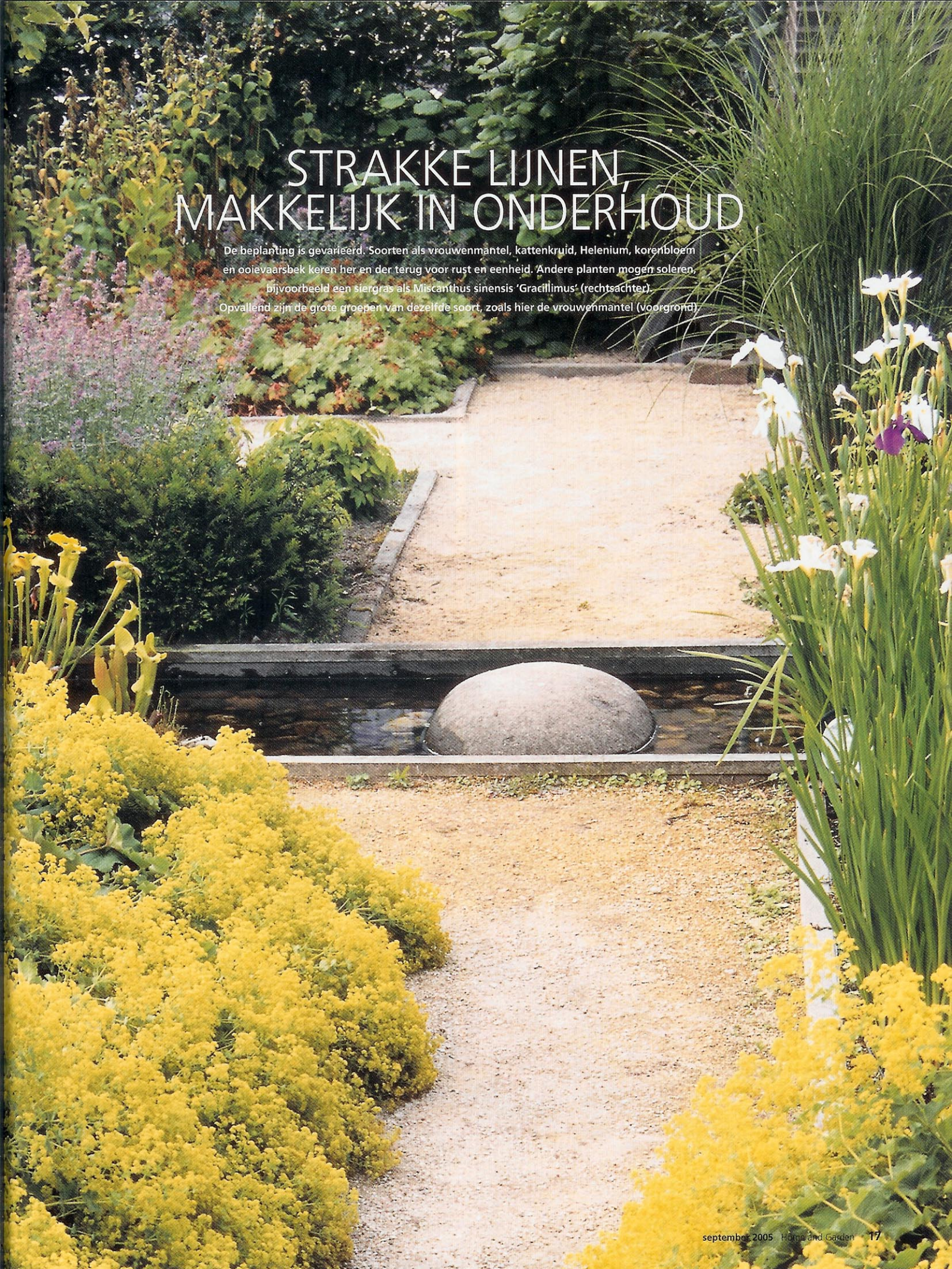
Dineke van Loenen: 'Tom kwam hier schetsen toen het huis nog in aanbouw was. Toen ik zijn ontwerp zag, was mijn eerste reactie; goh, wat groot, wat veel water. En dan die glasplaat... Dat leek me niks! Ik zei meteen nee. Hij probeerde me uit te leggen wat het effect zou zijn. Mijn man vond het wel onmiddellijk een leuk idee. Veel groen en water, dat leek me mooi, maar die glasplaat? Ik zag het niet voor me. Tom haalde me op een subtiële manier over het te proberen. Toen het was aangelegd, moest ik wennen. Even maar, want ik was heel snel overstag; het effect van het stromende water is echt prachtig, ook door de waterloop. Die enorme vijver is geweldig; je kijkt er altijd naar, óók in de winter. Tom suggereerde om een sokkel te laten metselen van hetzelfde materiaal als de arcade om er te zijner tijd een kunstwerk op te zetten. Dat was ook zo'n gouden zet. Het vormt een waardevolle aanvulling in de tuin, nadat we inderdaad tegen een geschikt kunstwerk aanliepen. Het onderhoud van de tuin is goed te doen. Ik ben blij met die beplanting in grote groepen; daar waren we zelf nooit op gekomen. Het oogt erg mooi; de kleuren lijken veel intenser op deze manier.'

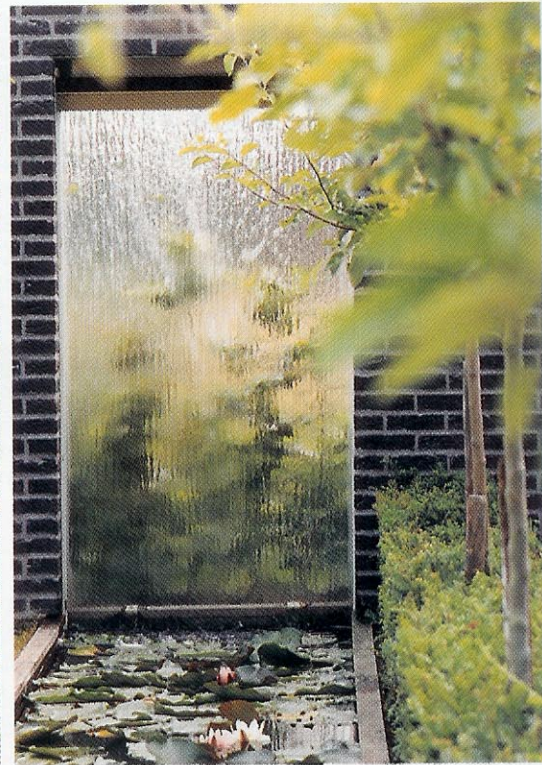
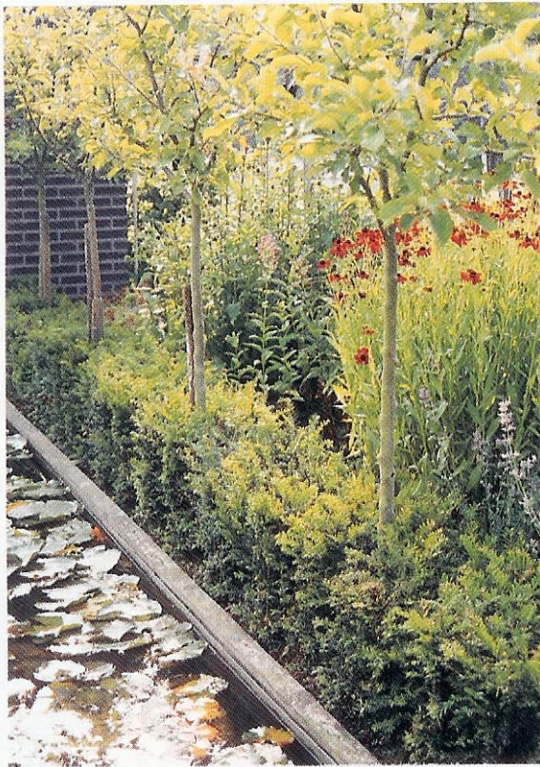
STRAKKE LIJNEN, MAKKELIJK IN ONDERHOUD

De beplanting is gevarieerd. Soorten als vrouwenmantel, kattenkruid, Helenium, korenbloem en ooievaarsbek keren her en der terug voor rust en eenheid. Andere planten mogen soleren, bijvoorbeeld een siergras als Miscanthus sinensis 'Gracillimus' (rechtsachter).

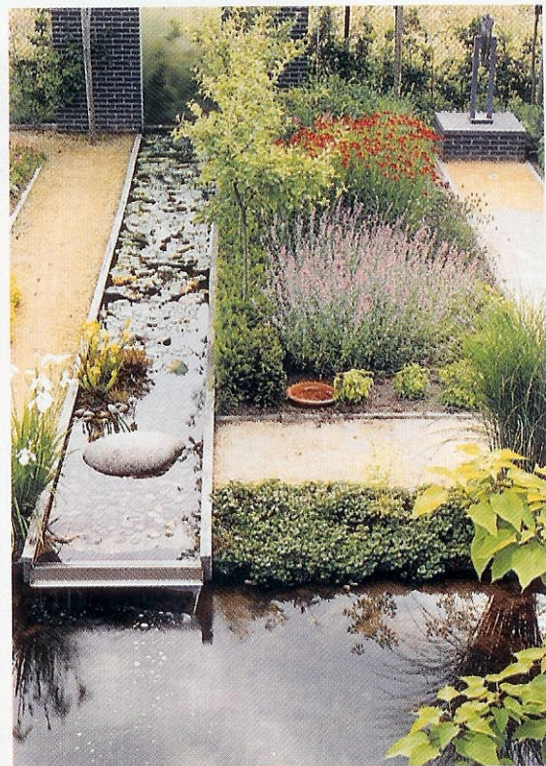
Opvallend zijn de grote groepen van dezelfde soort, zoals hier de vrouwenmantel (voorground).

Van links naar rechts met de klok mee: spiegeland water naast een strak taxushaagje: structuren dragen veel bij aan de tuin. • De glasplaat in de arcade heeft een reliëf waardoor aanslag minder snel stooft. • Overzicht van het water in de tuin: vijver, waterloop en 'arcade' met glasplaat. • In de boom – een Catalpa – op het houten terras staat een roestvrijstalen stok waar bovenin een spotje is bevestigd. 'Het effect van het licht door de kruin vol bladeren is heel bijzonder.'

GROTE GROEPEN, INTENSE KLEUREN

Rogier van Loenen, zoon van de bewoners, heeft als hobby vleesetende planten (www.vleesetendeplanten.nl); een aantal door hem gekweekte exemplaren kreeg een plek in de waterloop.